

مدل مذاکره با روسیه

زنسکی در مصاحبه‌ای گفت که او مدل احتمالی مذاکره با مسکو را در قالب یک توافق سه‌جانبه مشابه توافق غلات می‌بیند که در آن واسطه‌هایی از سازمان ملل و ترکیه حضور داشتند. ولودیمیر زنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین در مصاحبه‌ای با روزنامه فیلا دلفیا اینکویور گفت: «این مدل برای اولین بار در نمونه کریدور غلات استفاده شد، زمانی که اوکراین نه با روسیه، بلکه با سازمان ملل و ترکیه مذاکره کرد و ترکیه با روسیه صحبت داشت، دو توافق با نمایندگان روسیه امضا شد. وی افزود: «اکنون نیز می‌توانیم با کشورهای مختلف همان کار مشابه را انجام دهیم. در حال حاضر، ما فقط این مدل مذاکره را در نظر داریم». هشت مارس سال جاری میلادی، زنسکی گفته بود که مخالف ایده رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه برای برگزاری نشست صلح با حضور روسیه است.

تهدید بن گویر به استعفا

وزیر امنیت داخلی رژیم صهیونیستی تهدید کرد که در صورت توقف جنگ علیه حماس از کابینه بنیامین نتانیاهو استعفا می‌دهد. «بنیامین گویر» وزیر امنیت داخلی رژیم صهیونیستی شامگاه یکشنبه در مصاحبه با رسانه‌های عبری گفت: توافق با حماس ممنوع است. تنها باید با آنها جنگید. اگر جنگ متوقف شود من در کابینه نمی‌مانم. چگونه بدون جنگ ممکن است که نخست‌وزیر و وزیر جنگ بفرمانده رسیدن به یک توافق با حماس محال است. می‌دانیم که آنها چه می‌خواهند. آنها می‌خواهند ما را بکشند. نخست‌وزیر به خوبی می‌داند که در صورت توقف جنگ من در دولت نمی‌مانم. درباره شمال نیز همین موضوع صدق می‌کند. باید جنگی در شمال علیه حزب الله انجام دهیم. من با زبان تهدید با نخست‌وزیر صحبت نمی‌کنم. ما باید وارد جنگ شویم. وی افزود: می‌خواستم در ارتش خدمت کنم اما به من اجازه ندادند. قهرمانانی را دیدم که به من گفتند تو رئیس ستاد نیستی. برای همه روشن شد که من درست می‌گفتم و شما همه اشتباه می‌کردید.

چین دشمن ناتو نیست

دبیرکل ناتو گفت این ائتلاف، چین را به‌عنوان «دشمن» در نظر نمی‌گیرد اما در حال مدعی شد که این کشور آسیایی «چالشی» را برای ناتو و غرب جمعی ایجاد می‌کند. «ینس استولتنبرگ» دبیرکل ناتو در مصاحبه‌ای با روزنامه ژاپنی «یومیوری» عنوان کرد: «ناتو، چین را دشمن خود در نظر نمی‌گیرد اما این کشور چالش‌هایی را برای ارزش‌ها، منافع و امنیت ما ایجاد می‌کند.» او ضمن طرح ادعایی مبنی بر اینکه چین «کمک‌های نظامی» به روسیه ارائه می‌دهد، گفت: «چین با ارسال کمک‌های نظامی به روسیه موجب تشدید طولانی‌ترین جنگ در اروپا از زمان جنگ جهانی دوم می‌شود. این کشور آسیایی هم‌چنین خطری را برای تایوان و کشورهای همسایه ایجاد می‌کند.» پکن اصرار می‌ورزد که مسئله تایوان یک مسئله «داخلی» است و از دولت‌های خارجی خواسته که در این موضوع دخالت نکنند. مقامات چینی بارها از واشنگتن به دلیل حمایت از جزیره تایوان، انعقاد قراردادهای نظامی و ارسال تسلیحات به این جزیره انتقاد کرده‌اند.

ارزیابی ژئوپلیتیک

ابعاد ژئوپلیتیکی و حقوقی هشدار حزب الله به قبرس

پاسخ به یک عمل پرخطرانه

معنای سنتی حق دفاع از خود از ماجرای کشتی کارولین نشأت می‌گیرد که به سال ۱۸۳۷ و زمانی باز می‌گردد که نیروهای بریتانیایی وارد خاک آمریکا شدند. نیروهای بریتانیایی کشتی کارولین را که حامل کمک‌های ایالات متحده به شورشیان ضدبریتانیا در کانادا بود را تصرف کرده و آن را به آتش کشیده و از فراز آبشار نیاکارا به پائین هل دادند و در این ماجرا آموس دوروی، شهروند آمریکایی، کشته شد. بر همین اساس بود که ضوابط اقدام ضروری و اقدام متناسب در حقوق بین‌الملل به‌عنوان شرایط اصلی دفاع مشروع تثبیت شد. این بدان معناست که استفاده از زور باید برای جلوگیری از آسیب به یک کشور و متناسب با بزرگی تهدید باشد. به‌عنوان مثال، اگر اسرائیل از خاک قبرس برای حمله به لبنان استفاده کند، حمله به پایگاه‌هایی که هواپیماهای اسرائیلی از آنجا عملیات می‌کنند برای خنثی کردن این قابلیت ضروری است. با هدف قرار دادن نقاط استقرار هواپیما، پاسخ متناسب با تهدید داده می‌شود. علاوه بر این، اگر اسرائیل از پایگاه‌های نظامی در قبرس برای حمله به لبنان استفاده کند، احتمالاً به‌عنوان یک اقدام تجاوزکارانه براساس ماده ۳ (f) قطعنامه ۳۳۱۴ (XXIX) مجمع عمومی سازمان ملل متحد تلقی خواهد شد. این ماده تصریح می‌کند که اجازه دادن به یک دولت عضو برای استفاده از قلمرو خود برای اقدام تهاجمی علیه کشور ثالث، اقدام تجاوزکارانه تلقی می‌شود. بنابراین، از نظر قانونی، اگر قبرس اجازه دهد از خاکش برای حملات علیه لبنان استفاده شود، در تجاوزات اسرائیل شریک خواهد بود.

پایگاه‌های بریتانیا در قبرس

در سال ۱۹۵۹، به‌عنوان بخشی از استقلال قبرس از حاکمیت استعماری بریتانیا (۱۹۶۰)، ترکیه، یونان و بریتانیا معاهده‌ای را امضا کردند که براساس آن بریتانیا اجازه یافت در قبرس پایگاه‌هایی داشته باشد. طبق این قرارداد، ارتش بریتانیا دو منطقه کوچک را حفظ کرد - یکی در آکروتیری، نزدیک لیماسول در جنوب غربی، و دیگری در دکلیا، نزدیک لاناکادا در جنوب شرقی - این دو قلمرو که کمتر از سه درصد از خاک جزیره را حدود ۲۵۳ کیلومتر مربع را در بر می‌گیرند، پلیس، اداره و گمرک خاص خود را دارند و گویب بخشی از خاک بریتانیا هستند. این پایگاه‌ها در طول تاریخ در پشتیبانی لجستیکی عملیات ناتو در مدیترانه و غرب آسیا مورد استفاده قرار گرفته‌اند. در اواخر ماه مه، وب‌سایت تحقیقاتی Declassified UK گزارش داد که ارتش بریتانیا از طریق نیروی هوایی سلطنتی در آکروتیری در قبرس، ۶۰ هواپیما را از ماه اکتبر به اسرائیل منتقل کرده است. همین گزارش حاکی از آن است که نیروی هوایی آمریکا به‌طور مخفیانه از این پایگاه برای انتقال سلاح به اسرائیل استفاده می‌کند. بنابراین، اگرچه این پایگاه‌ها جزو خاک بریتانیا به حساب می‌آیند، اما هشدارهای سیدحسن نصرالله شامل همه بازگراگان منطقه و نه فقط قبرس می‌شود. این بدان معناست که هرگونه مداخله مستقیم از سوی هر بازگراگر در منطقه در حمایت از عملیات نظامی اسرائیل علیه لبنان مورد هدف حزب الله و احتمالاً محور مقاومت قرار خواهد گرفت.

واکنش دیپلماتیک لبنان

با توجه به افزایش همکاری نظامی اسرائیل و قبرس، هشدار نصرالله به قبرس بدون شک ضروری بود. با این حال، در حالت ایده‌آل، این دولت لبنان بود که باید پیامی به نیکوزیا می‌فرستاد. یادآوری این نکته حائز اهمیت است که وزارت امور خارجه لبنان در فوریه ۲۰۲۲ بیانیه‌ای در محکومیت تهاجم روسیه به اوکراین صادر کرد و از مسکو خواست تا عملیات نظامی خود را متوقف کند و نیروهای خود را فوراً خارج کند. به‌رغم عدم دخالت لبنان در این درگیری و علاقه‌اش به تقویت روابط با روسیه، وزارت خارجه لبنان در نهایت با خواسته‌های واشنگتن در مسئله اوکراین همسو شد. بررسی واکنش قبرس به هشدار نصرالله نشان می‌دهد که یک موضع مستقل از لبنان می‌توانست خطرات همکاری این کشور با اسرائیل را به قبرس یادآوری کند. بیانیه‌های رسمی و مقالات مطبوعاتی قبرس بر تعهد قبرس به صلح و تمایل به اجتناب از درگیری شدن در درگیری‌های منطقه‌ای تأکید کرده‌اند. با این حال، جورج گراپرتیتیس، وزیر امور خارجه یونان گفت: «تهدید علیه یک کشور مستقل عضو اتحادیه اروپا مطلقاً غیرقابل قبول است.» هشدارهای جنبش مقاومت لبنان به شکل مهمی بر ضرورت دفاع از حق حاکمیت لبنان و رسیدگی دیپلماتیک به خطرات ناشی از همکاری نظامی اسرائیل و قبرس تأکید می‌کند.

در ۱۹ ژوئن، حسن نصرالله، دبیرکل حزب الله لبنان، به قبرس هشدار داد که اجازه ندهد اسرائیل از پایگاه‌ها و فرودگاه‌های نظامی در خاک قبرس برای حمله به اهدافی در داخل لبنان استفاده کند. هشدار نصرالله می‌تواند عاملی تشدیدکننده تلقی شود و نشانه‌ای از این باشد که حزب الله قصد دارد کشور سومی را به درگیری بکشد. با این حال، از منظر عملیاتی، این اسرائیل است که نیکوزیا را از طریق همکاری نظامی با قبرس درگیر تنش می‌کند و سخنان نصرالله با توجه به گزارش‌هایی که حاکی از استفاده احتمالی اسرائیل از پایگاه‌های نظامی قبرس در درگیری آینده با لبنان است، اهمیت پیدا می‌کند. هشدار حزب الله پس از انتشار گزارش‌هایی مبنی بر استفاده از پایگاه‌های نظامی در قبرس از برنامه‌های تل‌آویو برای هرگونه جنگ آینده با لبنان، جدی‌تر شد.

موردی مشابه با بحران موشکی کوبا

بحران موشکی کوبا در سال ۱۹۶۲ یک رخداد مشابه تاریخی است که شدت چنین تنش‌های ژئوپلیتیکی را بر جسته می‌کند. ایالات متحده پس از کشف موشک‌های هسته‌ای شوروی در کوبا که فاصله کوتاهی با سواحل فلوریدا داشت، تقریباً وارد درگیری هسته‌ای با اتحاد جماهیر شوروی شد. جان اف کندی در یک سخنرانی تلویزیونی اعلام کرد که ایالات متحده وجود این سایت‌های موشکی را تحمل نخواهد کرد و آنها را «تهدیدی پنهانی و بی‌پروا برای صلح جهانی» می‌داند. او مشاوران خود را برای بررسی گزینه‌های نظامی از جمله حملات هوایی و تهاجم به کوبا گردهم آورد. با این حال، از ترس تشدید تنش هسته‌ای، ایالات متحده محاصره دریایی را برای جلوگیری از ارسال محموله‌های بیشتر شوروی انتخاب کرد، که نشان‌دهنده موضعی قاطع در برابر «تجاوز» شوروی بود. هشدار نصرالله را می‌توان در زمینه مشابهی تحلیل کرد. همکاری نظامی قبرس با اسرائیل، که شامل مانورهای برای شبیه‌سازی حمله به لبنان می‌شود، تهدیدی مستقیم برای امنیت لبنان است. حتی گزارش‌هایی مبنی بر قصد اسرائیل برای استفاده از پایگاه‌های هوایی در قبرس و یونان برای حمله به لبنان وجود دارد و تل‌آویو انتظار دارد حزب الله در هر جنگ آینده به فرودگاه‌های اسرائیل حمله کند.

هشدار نصرالله

باید بیشتر به سخنان نصرالله توجه کرد، به‌ویژه هنگامی که او اظهار داشت: «باز کردن درهای فرودگاه‌ها و پایگاه‌های قبرس به روی اسرائیل برای هدف قرار دادن لبنان به این معنی است که دولت قبرس بخشی از جنگ است و مقاومت به‌عنوان بخشی از جنگ با آن برخورد خواهد کرد.» علاوه بر این، اظهارات نصرالله با قوانین بین‌المللی، به‌ویژه منشور سازمان ملل متحد، مطابقت دارد که می‌گوید در پاسخ به یک حمله مسلحانه، دفاع از خود مجاز است. در ماده ۵۱ منشور آمده است: «تا زمانی که شورای امنیت اقدامات لازم برای حفظ صلح و امنیت بین‌المللی را اتخاذ نکند، هیچ چیز در این منشور به حق ذاتی دفاع مشروع فردی یا جمعی در صورت وقوع حمله مسلحانه علیه یکی از اعضای سازمان ملل خدشه وارد نمی‌کند.» منشور اجازه استفاده از نیروی مسلح را تحت شرایط سخت می‌دهد. مهم این است که دفاع از خود در پاسخ به حمله مسلحانه یک دولت یا کشور باشد. حمله گروه‌های مقاومت توجیه کافی برای دفاع مشروع تلقی نمی‌شود. پاسخ نیز باید متناسب با حمله باشد و محدود به آنچه برای دفع آن ضروری است، تا حد امکان از استفاده از نیروی مسلح خودداری شود. بنابراین هشدار نصرالله در چارچوب شرایط تعیین شده توسط سازمان ملل متحد است. اولاً، یک کشور در صورت مشارکت در حملات علیه لبنان مخاطب قرار گرفته است. دوم، نشان می‌دهد که مقاومت آماده است تا با هدف قرار دادن جغرافیای مورد استفاده برای انجام این حملات، به‌طور متناسب پاسخ دهد. رهبر حزب الله حتی تأیید کرد که مقاومت تلاش می‌کند از رسیدن به مرحله‌ای اجتناب کند که مجبور شود به اهدافی در قبرس حمله کند، زیرا هدف هشدار او جلوگیری از دادن نیکوزیا برای تبدیل شدن به محلی برای حمله به لبنان است.

بیک

غربی را هدف قرار خواهند داد

که در دسترس می‌باشد. به‌داده‌های آن جلوگیری می‌کند. این رویدادها و نمونه‌های بی‌شمار دیگر نشان می‌دهد که برخی از دولت‌های غربی به‌طور مستمر از امکانات دیپلماتیک و غیرنظامی غرب برای جمع‌آوری اطلاعات یا انجام آموزش‌های ویژه در لبنان استفاده می‌کنند.

این اقدامات نقض آشکار کنوانسیون وین در مورد روابط بین‌الملل و کنوانسیون وین در مورد روابط کنسولی است که دیپلمات‌های سفارت را از انجام فعالیت‌های جاسوسی منع می‌کند. این اقدامات نه تنها جمعیت غیرنظامی را در معرض خطر قرار می‌دهد، بلکه هزاران دیپلمات حرفه‌ای در کشور، کلیه نمایندگان دیپلماتیک و تاسیسات غیرنظامی را که به‌عنوان پوششی برای عملیات غیرقانونی استفاده می‌شود، در خطر قرار می‌دهد. آنها همچنین به‌طور عمدی یا سهوی تاسیسات دیپلماتیک مصون را به چارچوب قانونی «خصوصی» می‌کشاند. این خطر ناقض مکرر هنجارهای دیپلماتیک و بین‌المللی توسط اسرائیل تقویت می‌شود که توسط کشورهای متحد غربی یا نادیده گرفته می‌شود یا از آنها محافظت می‌شود. به‌عنوان مثال، حملات نظامی بی‌سابقه اسرائیل علیه ساختمان کنسولگری ایران در دمشق در ماه آوریل، مورد محکومیت سزاوار بسیاری از زیخ‌های غربی قرار نگرفت که به آن کمک کرد تا از سرزنش شورای امنیت سازمان ملل اجتناب کند.

از آنجایی که ارزش اساسی هنجارهای بین‌المللی، به‌روندها و رویدادهایی وابسته است که این قانون براساس آن بنا شده این احتمال می‌رود که چنین حملاتی که مورد حمایت غرب است نتیجه معکوس داشته باشد و منجر به هدف‌گیری تلافی‌جویانه تاسیسات و سفارت‌خانه‌های غربی شود. هنوز مشخص نیست که دولت‌های غربی تاجه‌حدمی‌توانند انتظار داشته باشند که استانداردهای دوگانه خود را در اجرای قوانین و آداب و رسوم بین‌المللی حفظ کنند، به‌ویژه اگر جنگ غزه که آنها از آن حمایت مادی می‌کنند به لبنان یا سایر مناطق غرب آسیا گسترش یابد. محور مقاومت، که در ۹ ماه گذشته حملات نظامی به اسرائیل، حملات موشکی به کشتی‌هایی عازم به اسرائیل و حملات هفتگی به ناوگان دریایی ایالات متحده و بریتانیا را انجام می‌دهد و این روند تنها یک قدم با تشدید تنش فاصله دارد.

سوال این است که اگر این تنش تشدید شود آیا این حملات شامل سفارت ایالات متحده در بغداد، که بزرگترین سفارت آمریکا در منطقه و جهان است نیز می‌شود یا خیر؟ این سفارتخانه میزبان ۱۰ هزار کارمند و سرباز آمریکایی است. سوال این است که آیا سفارت آمریکا در بیروت نیز هدف این حملات قرار خواهد گرفت؟ تصور اینکه چنین تاسیساتی در صورت آشکار ماندن دخالت غرب مصون بماند، دشوار است. تا زمانی که کشورهای غربی و اسرائیل به عادی‌سازی این فعالیت‌های غیرقانونی ادامه دهند، هدف قرار دادن این تاسیسات - که ناقض کنوانسیون وین هستند - می‌تواند به‌راحتی در چارچوب دفاع از خود و اقدام متقابل توجیه شود. اگر جنگ غزه قوانین کاملاً جدیدی را برای درگیری در سراسر منطقه ایجاد کند، آیا متحدان غربی اسرائیل انتظار دارند که در یک جنگ گسترده از آسیب‌دزد باشند؟

ترجمه: آر یاصدقی
منبع: theCradle

تصویر هوایی از سفارت آمریکا در بیروت